

Justitiedepartementet
Justitieministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024/25:1229 av Laila Naraghi (S)
Våldsutsattas möjlighet att bo kvar när hemmet är en bostadsrätt

Laila Naraghi har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att också den bostadsrättsliga lagstiftningen ska reformeras så att våldsutsatta kvinnor kan behålla bostaden och att det är förövaren som ska flytta, likt hur den hyresrättsliga regleringen har reformerats.

Behovet av trygghet i boendet är givetvis lika skyddsvärt oavsett boendeform. De nyligen genomförda ändringarna på det hyresrättsliga området (prop. 2023/24:112 Åtgärder för tryggare bostadsområden) syftar till att skapa bättre förutsättningar för trygga bostadsområden i hela landet och genomfördes mot bakgrund av att många känner sig otrygga i det område där de bor. De utgör också ett led i regeringens arbete med att minska brottsligheten. Det finns därför anledning att överväga motsvarande ändringar i bostadsrättslagen.

Jag har därför alldeles nyligen gett en utredare i uppdrag, i ett så kallat snabbspår, att bland annat föreslå ändringar i

bostadsrättslagen som ger bostadsrättsföreningar utökade möjligheter att säga upp bostadsrättshavare som begår brott i bostadsområdet eller använder lägenheten för brott. Vid framtagande av förslagen ska utredaren beakta konsekvenserna för bostadsrättshavare och boende som utsatts för brott i lägenheten. Uppdraget ska redovisas senast den 2 december 2025.

Möjligheten för en person att ta över en bostadsrätt från sin partner aktualiserar emellertid en rad frågor av ekonomisk och juridisk karaktär som skiljer sig från vad som gäller på det hyresrättsliga området. Hyresrätten grundas på ett nyttjanderättsavtal mellan hyresvärd och hyresgäst. De genomförda lagändringarna på hyresområdet handlar om rätten att träda in som avtalspart i avtalet. En bostadsrätt kan överlåtas och förvärfvas fritt. Bostadsrätten förutsätter medlemskap i bostadsrättsföreningen och har, till skillnad från hyresrätten, ett ekonomiskt värde. Den kan också pantsättas för bostadsrättshavarens skulder. Frågan kan därför inte hanteras på samma sätt för bostadsrätter som för hyresrätter. Rätten att ta över en bostadsrätt blir främst en fråga makarna eller samborna emellan, som normalt hanteras inom ramen för en bodelning.

Genom att förhålla bodelningsprocessen kan en make fördröja fördelningen av makarnas egendom, innefattande den gemensamma bostaden. Regelverket ska inte kunna utnyttjas av

en våldsutövande partner i ett sådant syfte. Regeringen har därför gett en särskild utredare uppdraget att se över äktenskapsbalkens regler om bodelningsprocessen och betänketid. Syftet är att säkerställa en välfungerande, effektiv och rättssäker ordning för personer som vill separera, och att därigenom motverka ekonomiskt våld. Utredningen ska redovisas i december 2025.

Regeringen arbetar på bred front mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Regeringen vidtar därför också en rad andra åtgärder på området. Bland dessa kan nämnas finansiering av statsbidrag i syfte att långsiktigt stärka och utveckla kommunernas arbete när de erbjuder våldsutsatta hjälp med att ordna stadigvarande boende.

Stockholm den 11 juni 2025

Gunnar Strömmer